

Examensarbete

Examensarbete, 08.11.2018
Franck Tétard

Innehåll

- Kursplan
- Kursupplägg och schema
- Uppsatsmanualen
- En bra uppsats...
- Uppsatsplanering

Kursplan

Vad gäller kunskap och förståelse förväntas studenten efter genomgången kurs kunna:

- Redogöra för vad som avses med ett vetenskapligt förhållningssätt i samband med kunskapsutveckling
- Redogöra för val av forskningsansats i relation till forskningsfrågor, kunskapsbidrag och kunskapsprodukter i samband med vetenskapliga undersökningar i allmänhet och specifikt för den egna uppsatsen
- Redogöra för val av vetenskapliga metoder för datainsamling och analys i samband med vetenskapliga undersökningar i allmänhet och specifikt för den egna uppsatsen

Vad gäller färdighet och förmåga förväntas studenten efter genomgången kurs kunna:

- Planera och genomföra ett vetenskapligt arbete inom informationssystem, vilket resulterar i en uppsats
- Presentera och opponera på annat arbete, och försvara det egna arbetet

Vad gäller värderingsförmåga och förhållningssätt
förväntas studenten efter genomgången kurs:

- Kritiskt förhålla sig till kunskap på ett självständigt sätt med avseende på litteratur och andra kunskapskällor
- Kritiskt granska andra vetenskapliga undersökningar och andra studenter uppsatsarbeten med utgångspunkt från generella vetenskapliga kriterier
- Baserat på egna och andras omdömen kritiskt reflektera över den egna uppsatsen och argumentera för egna problemformuleringar, ställningstaganden, resultat och slutsatser

Examination

- Följande examinationsmoment ingår i kursen:
 - Skriftlig uppsats
 - Muntlig presentation och opposition på annan uppsats
 - Försvär av den egna uppsatsen
 - Deltagande vid 5 muntliga presentationer av andra studenter uppsatsarbeten
 - Deltagande vid obligatoriska moment (föreläsningar + seminarier, se kursschema)

Undervisning

- Obligatoriska föreläsningar.
- Grupphandledning med obligatoriska seminarier
- Metodworkshop (icke-obligatoriska)

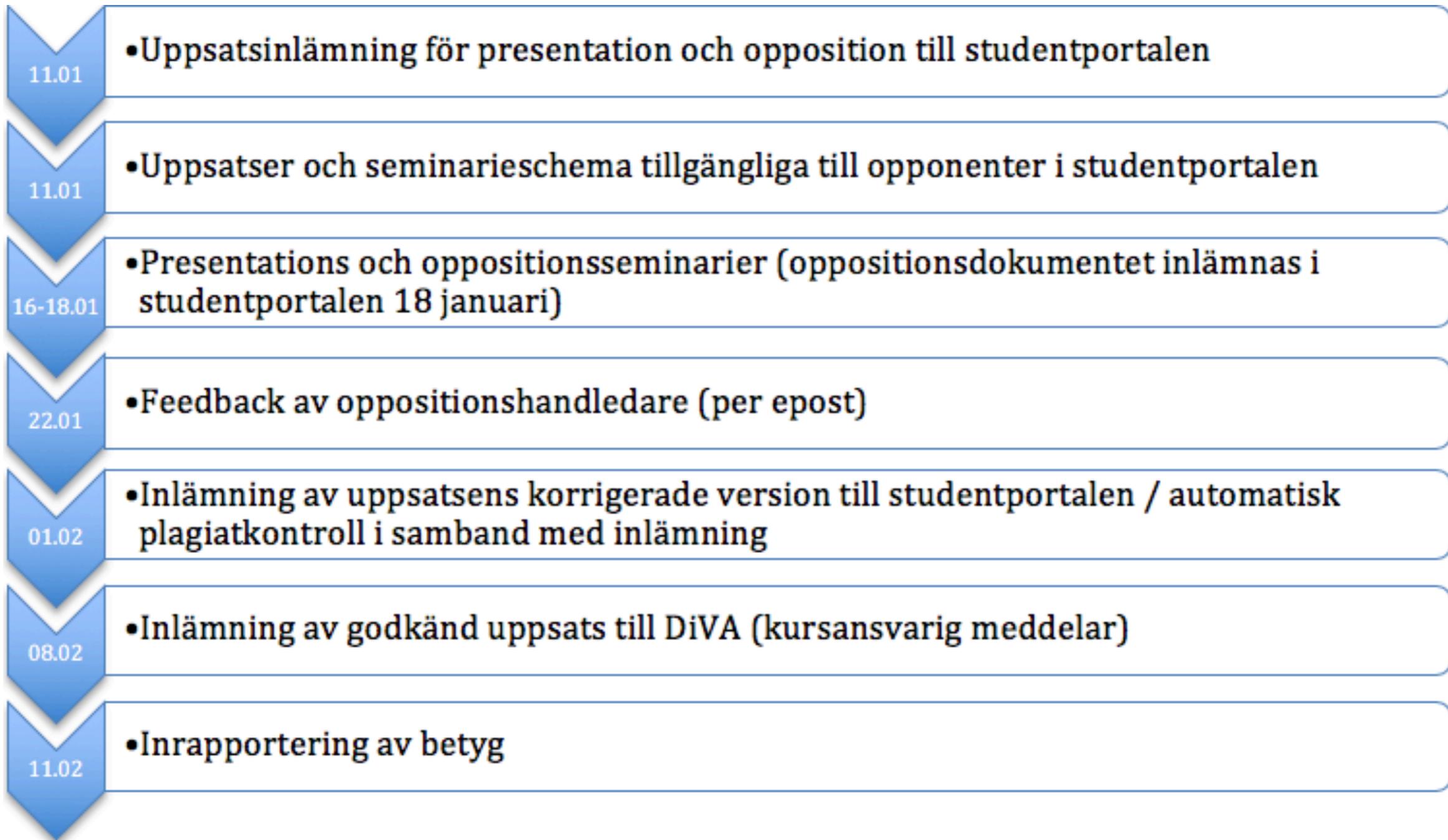
Kurslitteratur

- Oates, Briony J, Researching Information Systems and Computing, Sage Publ, 2009.
- Rienecker Lotte & Stray Jørgensen Peter, Att skriva en bra uppsats, Liber, 2014, ISBN 978-91-47-11151-0
- Institution för IM, Mall för teknisk utformning av uppsatser och rapporter. Version 2.0. Finns tillgänglig elektroniskt på studentportalen och även här: <http://tinyurl.com/orsvthx>
- Beroende på det utvalda ämnesområdet skall relevant litteratur användas.

Kursschema

Tid och plats	Tema	Lärare		
Föreläsning 1 08.11, kl. 10-12	Introduktion, kursanvisningar / planering av uppsatsarbetet (obligatorisk)	Franck Tétard	Alla	H317
Föreläsning 2 08.11, kl. 13-15	Språkbruk / att skriva uppsats (obligatorisk)	Språkversktaden	Alla	H317
Seminarium 14.11, kl. 10-12	Seminarium om betygskriterier - (obligatorisk)	Franck Tétard	Grupp 1	Sal I, Universitetshuset
Seminarium 14.11, kl. 13-15	Seminarium om betygskriterier - (obligatorisk)	Franck Tétard	Grupp 2	Sal I, Universitetshuset
Seminarium 16.01 & 17.01, kl. 8-17	Presentationsseminarier			H 425 B139
Seminarium 18.01, kl. 8-12	Presentationsseminarier (reservdag)			A138

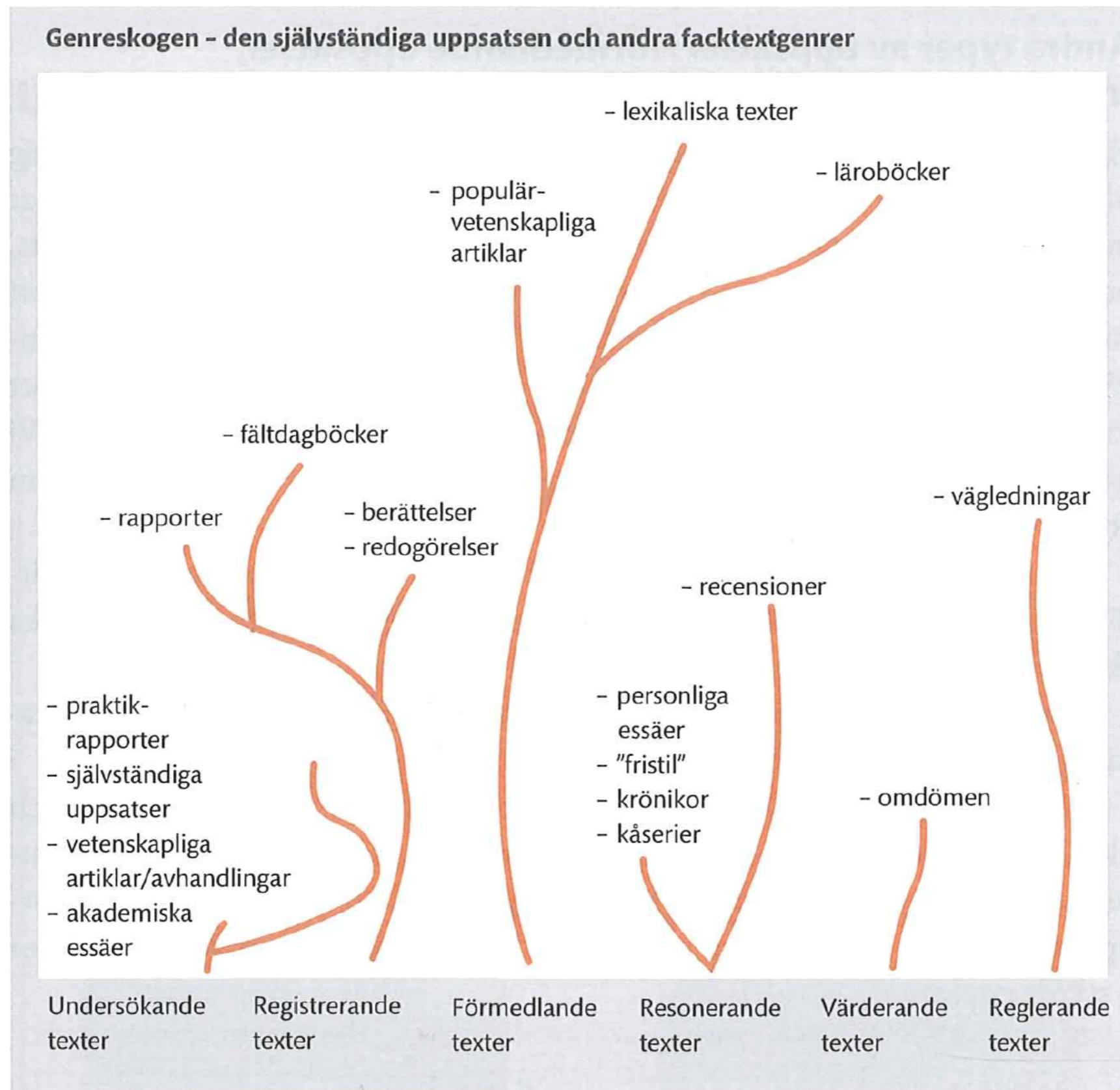
Presentationsseminarium och betygssättning



Uppsatsmanualen

En bra uppsats...

Uppsatser och andra typer av text



vad är en bra uppsats?

vad en bra uppsats
inte är...

Missförstånd om kvalitet...

- ... att den ska präglas av ett personligt, och inte bara akademiskt, engagemang
- ... att omfattande och bred kunskap belönas mest
- ... att man ska vara originell och nytänkande
- ... att det i grund och botten gäller att vara överens med sin lärare
- ... att om bara innehållet är bra kan man strunta i formen
- ... att ett abstrakt och akademiskt språk i uppsatsen värderas högt

en bra uppsats?

Karakteristiska drag och kvalitetskriterier hos en självständig uppsats

Fokus och kontext

- Den primära språkhandlingen är att undersöka.
- Inriktning, syfte och relevans har preciserats.
- Skribenten positionerar sig som en undersökande expert inom sitt ämne.
- Det grundläggande förhållandet mellan avsändare och mottagare är ämnesexpert-ämnesexpert.
- Funktionen inom det akademiska samfundet är kommunikation av vetenskapliga resultat i en vetenskaplig och användbar form.

Teori, metoder, begrepp

- Den innehåller alltid teori, begrepp och/eller metod.
- Teori(delen) är vald och motiverad utifrån funktionen analysredskap och/eller förklaringsmodell - och/eller som föremål för analys/diskussion/utvärdering.
- Metod är vald, systematiskt beskriven och motiverad utifrån materialets omfång och form samt utifrån uppsatsens inriktning och syfte.
- Alla viktiga begrepp är definierade.

Argumentation och resonemang

- Det finns belägg (dvs. korrekt dokumentation, motiveringar) för det centrala påståendet/huvudpoängen.
- Den innehåller resonemang, argumentation och tillvägagångssätt.
- Det finns motiveringar för alla viktiga val och beslut om innehåll, tillvägagångssätt osv.
- Den har inga inre motsägelser och inkonsekvenser – om det finns sådana redogörs de för.
- Den förhåller sig till relevant motargumentation, värderingsutlåtanden och undviker partiskhet (förutfattade meningar).

Struktur och element

- Den består av ett antal fasta textelement och har en (ganska) fast grundstruktur (disposition), och undersökningens tillvägagångssätt beskrivs.
- Den följer gängse normer för vad som ska stå i inledningen och slutsatsen.
- Den är oftast i form av en argumentation.

Källor

- Källorna är aktuella.
- Den använder sig av samt förhåller sig analytiskt och kritiskt till andras arbeten.
- Den kvalificerar och utvärderar sina källor.
- Den följer vedertagna normer och regler för behandling av sekundär-källor, referenser, citatteknik, noter m.m.

Språk och framställning

- Den använder ämnets språk.
- Den använder ämnesrelaterade och akademiska framställningsformer.
- Den har ett begreppsmässigt klart, precist, konsekvent språk som är korrekt, tidlöst och metakommunicerande.
- Det finns relevanta serviceavsnitt (abstract, inledning, noter, litteraturförteckning osv.).
- Typografi och layout matchar framställningen.

I en bra uppsats är skribenten närvarande som expert och visar prov på självständighet

En bra uppsats använder
sig av ämnets kunskap
och redskap

En bra uppsats är
fokuserad

En bra uppsats placerar
sig högt på taxonomier
för lärandemål

En bra uppsats består
av ett argument

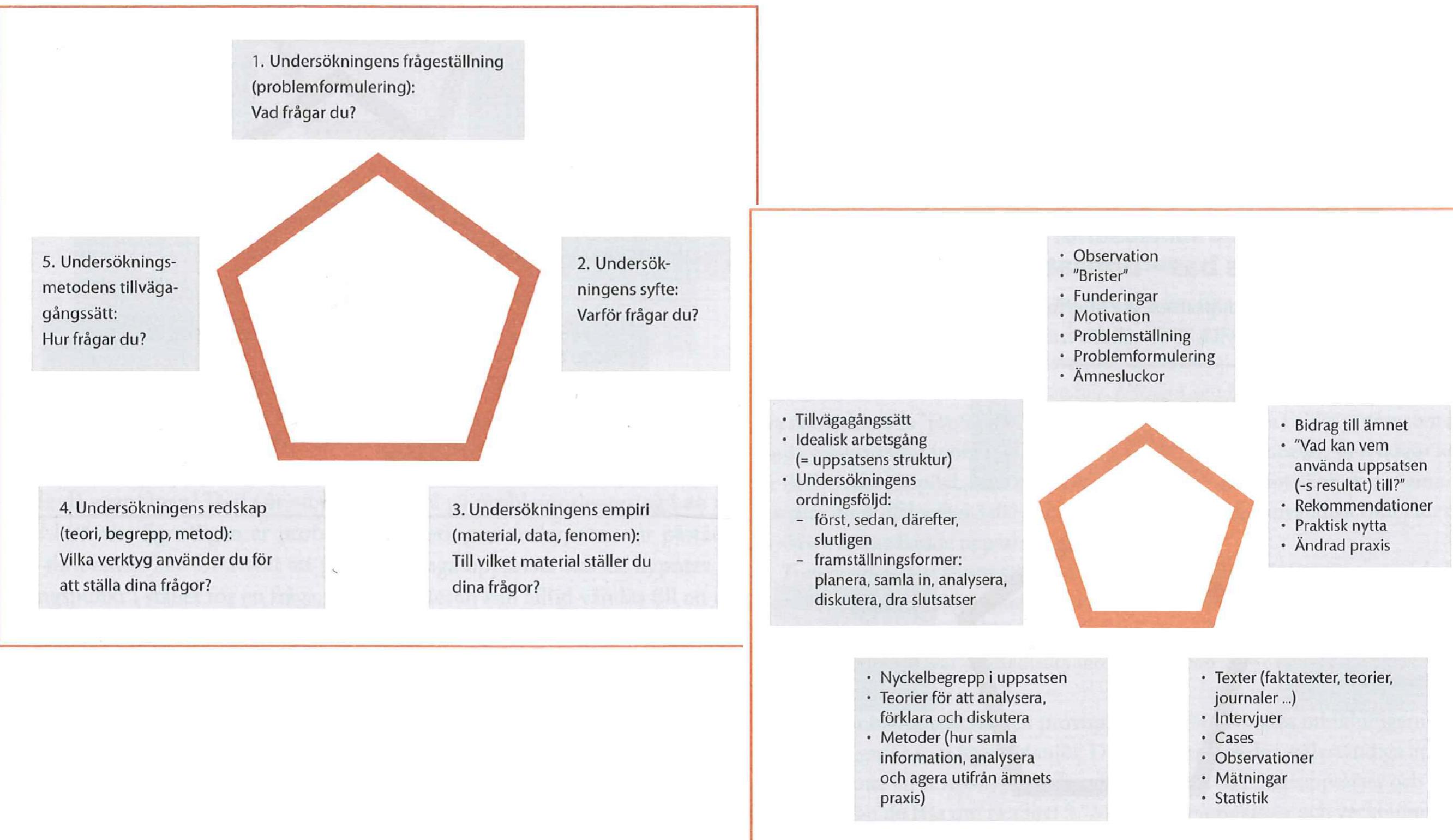
En bra uppsats förhåller
sig kritiskt till sitt material,
sitt ämne och till sig själv

En bra uppsats
metakommunicerar

En bra uppsats uppfyller
kursens kriterier

vad gör en uppsats
vetenskaplig?

Den vetenskapliga grunden i en uppsats: pentagon-modellen



en annorlunda uppsats...

Magasin

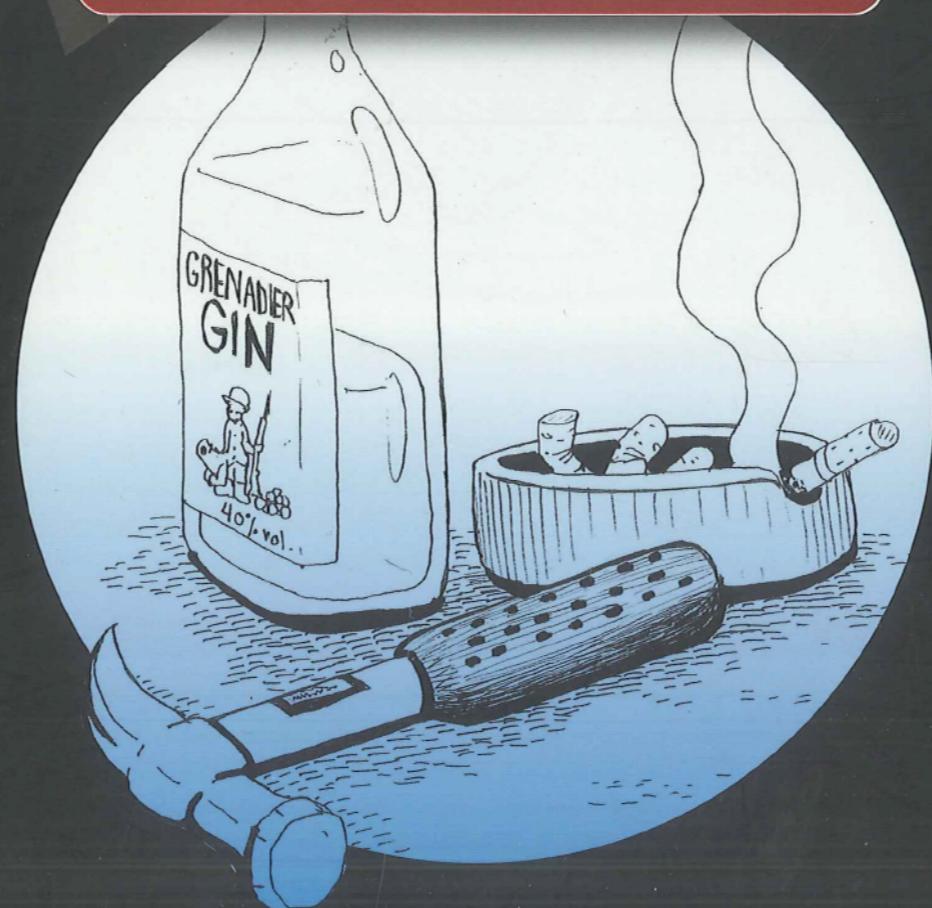
q
1946

Carolina
Rediviva

KALLE RÄIHÄ

PROJEKT LIEDNING

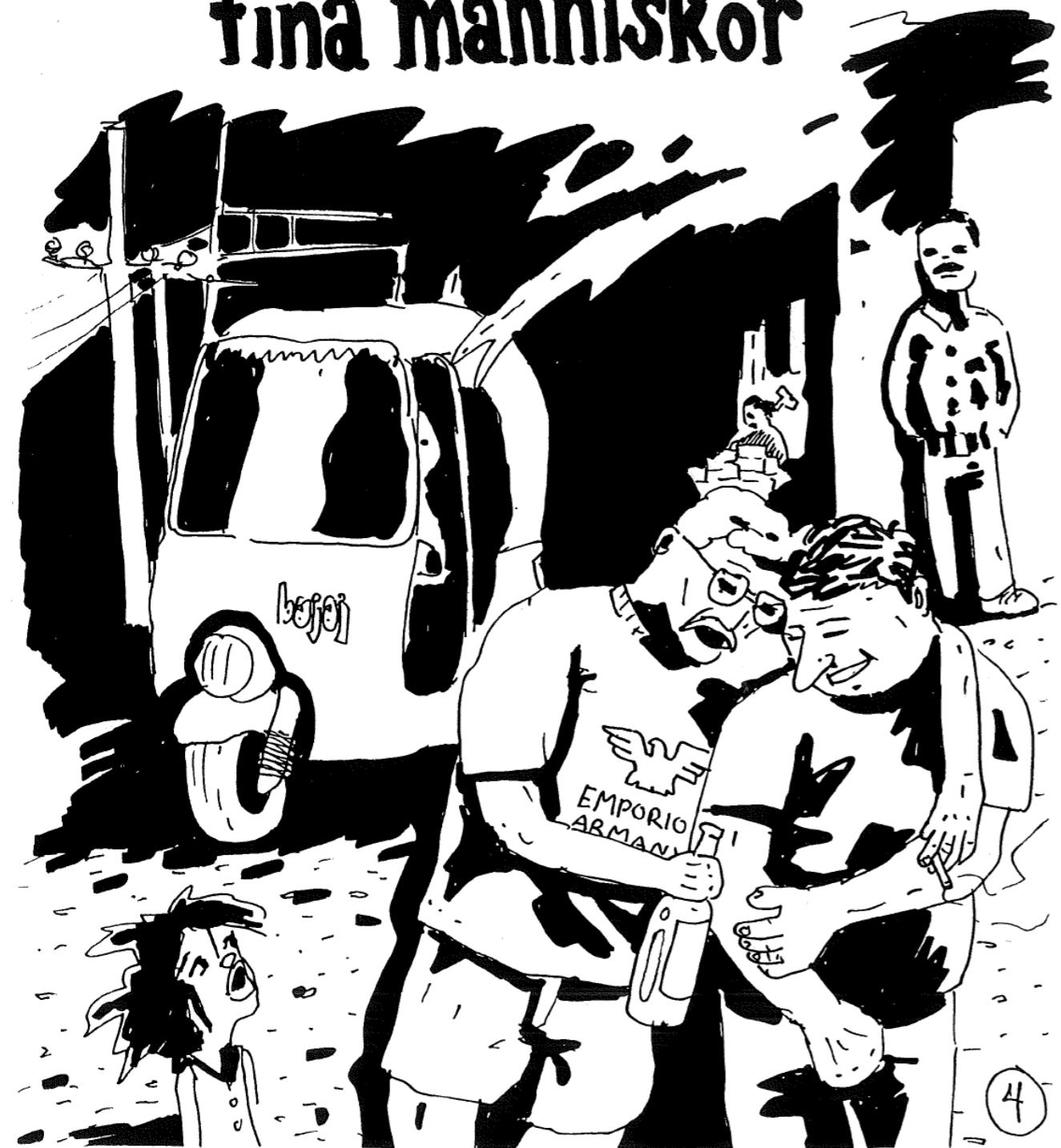
– OCH BARSK VERKLIGHET



Liber

kapitel 1

fint land, fina människor



4



DE STÖRSTA PROBLEMEN FÖRORSAKAS AV RIKSHÖRNA OCH "BABYTAXINA" SOM DET FINNS EN HUNDRA GÄNGER ÖVER DEN TILLÅTNDA MÄNGDEN PÅ ALEILAS CIATOR OCH GRÄNDER.



I PRINCIP ÄR DET VÄNSTERTRAFIK MEN DET ANSES INTE SÅ VIKTIGT; MAN FAR FRAM DÄR MAN RYMS. POLISEN INGRIPER NÄSTAN ALDRIG, DE BARA VIFVAR MED SINNA HÄNDER OCH BLÄSER I SINA VISSELPIPOR.



MEN PÅ LANDSVÄGARNA, DÄR HASTIGHETERNÄ STIGER, ÄR DET FÖRST FULL RULLE...



MAN ÄR REDAN SÄKER PÅ ATT MAN KLASCHAR MED DET MOTKOMMANDÉ MONSTRET...

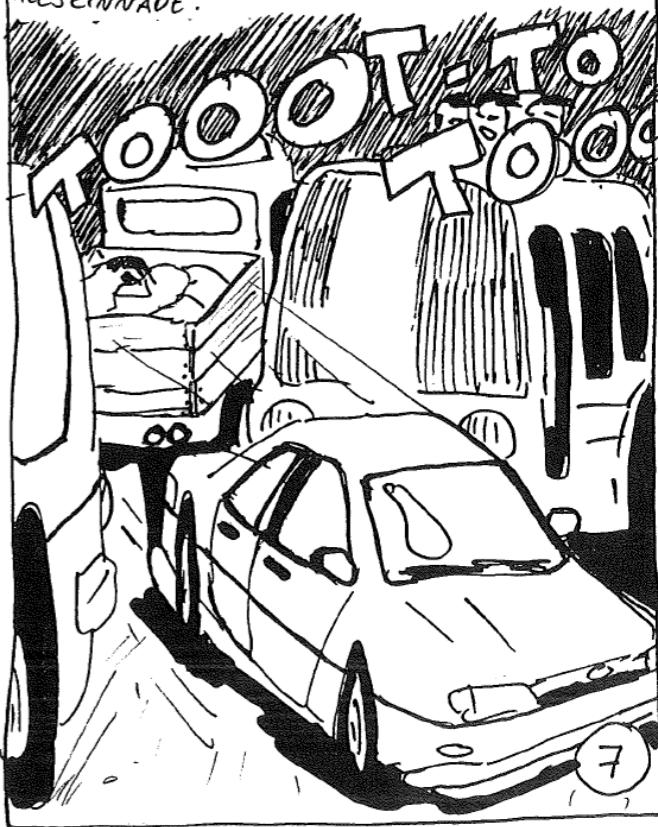


I OMKÖRNINGSITUATIONER ACCELERERAR MAN ALLTID FRÅN 40 KM/H MED FYRANS VÄXEL! DEN HÖGRA (OCH OFTA ÄVEN DEN EGNA) FILEN ÄR FULL AV MÖLJANDE BILAR.



DESSUTOM FÖRSÖKER BUSSEN DU KÖR FÖRBI KILA DIN BIL FRÅN VÄGEN.

MEN PÅ NÅGOT SÄTT, ENDAST EN TIONDEDEL SECUND FÖRE KOLISJON, SÅ KLARAR SIG ALLA HELSKINNADE.



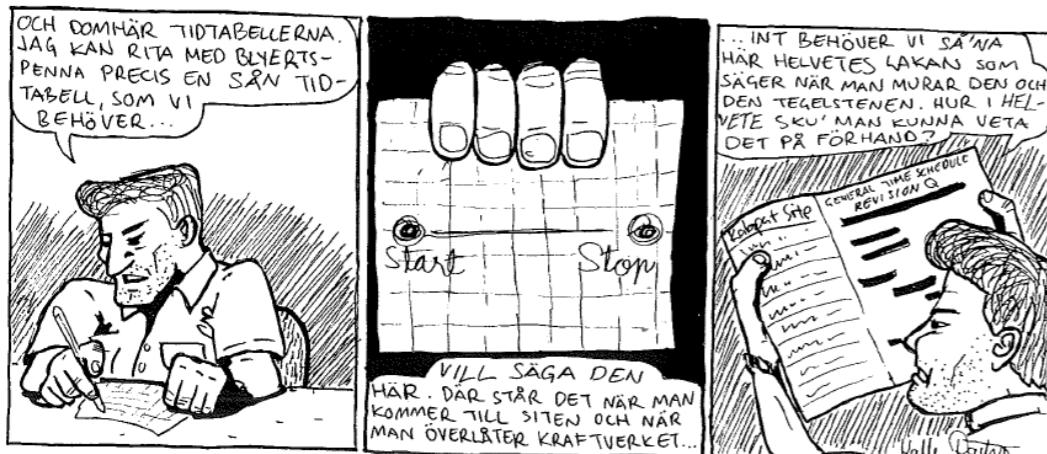
TIDSPERSPEKTIVET

Planen, sagan och de verkliga händelserna

Syftet med denna sista del är alltså att gå igenom olika viktiga och intressanta händelser under projektets olika skeden. Jag vill inte berätta om de olika tidsskedenas särdrag enbart för dessas intressevärde, utan de utgör också en viktig del av *helheten*: Hur var det i Kalapat? Jag kan inte nära mig med att bara presentera vem som var med, utan lika viktigt är att ta fram vem som gjorde vad.

För att jag skulle kunna ge en riktig bild av projektets gång, måste jag öppna dagböckerna på nytt. Det är det enda sättet att idag kunna se, hur man upplevde olika evenemang när de var aktuella. Historierna om projektet, de svårigheterna och de kritiska faktorerna tenderar att ha en annorlunda karaktär när man talar om dem i efterhand, än hur man tyckte *precis under den tiden som de hände*.¹³ Om man idag skulle gå till Star Diesel och fråga om problemen eller om de verkligen kritiska frågorna under projektets gång, skulle man antagligen högst få höra helt andra saker än vad man ansåg vara kritiskt i februari, eller i maj 1999. Svåra problem, speciellt i ett tidigt skede, som man lyckades lösa, brukar man lätt glömma senare. Det kan hända att improviserade lösningar till oväntade problem anses vara planenliga, när man diskuterar dem med projektledningen efter en lyckad leverans.

¹³ Gustafsson, 1999.



Likaså vill jag visa att det som egentligen hände inte alls behöver stämma överens med planerna: dvs. det som man före projektets början ønskade skulle hända. I verkligheten var det jämförelsevis få saker som hände precis då den allra första (noggrant preciserade) tidtabellen visades. I viss mån vill jag även kritisera folks tendens att fastna vid alltför specifika planer och tidtabeller. När man en gång har lärt sig att projektet lever och att det händer mer eller mindre oväntade saker, blir det relativt onödigt att flera månader i förväg lägga upp planer, som nära nog i detalj pekar ut när man ska mura ett visst tegel.

Mitt tillvägagångssätt att visa *händelsekalendern* i Kalapat följer alltså den filosofi som Magnus Gustafsson presenterar i sin artikel *Between before and after* (1999). Om man vill lära sig mer om projekt, är det intressanta det som händer nu på riktigt – inte den idealbild man ritat på förhand, eller den mer eller mindre förskönade historia man sedan efteråt erbjuder som projektbeskrivning. För att kunna koncentrera sig på *nuet*, måste man själv ta sig till byggnadsstället och dagligen anteckna allt, som på *den dagen* upplevdes som viktigt.

När jag talar om att berätta om det som hände på byggnadsstället, har jag inte för avsikt att förklara när en viss byggnad eller apparat blev i ett visst skick, utan jag vill hellre avspeglar de känslor och attityder som man hade vid en viss tid. I princip fanns det tre olika tidsskeden: ett stillastående läge i januari–mars, då man hade mest fritid, en övergångfas i mars–april, när arbetstakten bör-

jade öka och när Eero skickades bort (en mycket flummig tid) samt en slutförande fas i april–juni, då man arbetade hårt för att få kraftverket färdigt. Nog hände det ett och annat inom projektet och på siten t.o.m. före januari och efter juni, men jag behandlar enbart den tid som jag själv var på stället: från slutet av januari till slutet av maj.

Man slöar och grinar

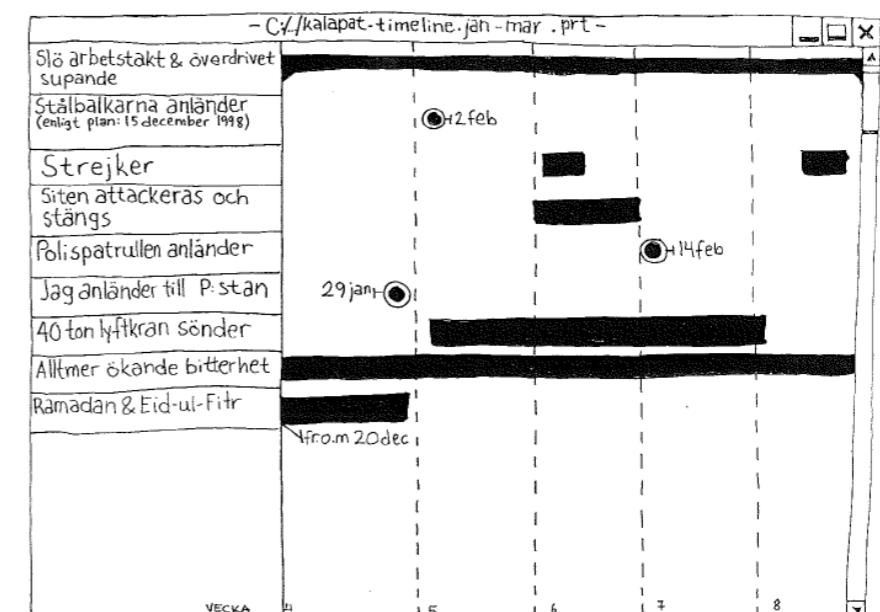
Tiden från januari till mars kunde kallas *Härjargruppens blomstringstid*. Bitterheten mot projektgruppen var som störst, och de aktiva arbetsområdena på bygget var få. Båda fenomenen hade sin grund i de försenade leveranserna. Den allra viktigaste leveransen, stålalkarna för pråmens parkeringsbassäng, var den närmaste orsaken till det tysta läget, eftersom den var två månader försenad. Även om alkarna anlände i början av februari, ledde det inte till en direkt ökning av alla finländares arbetstid. Fel och osäkerheter i vissa byggnadsritningar förhindrade eller födröjde arbetet på vissa ställen, som man annars kunde ha fortsatt med. Resultatet av detta var att man fick enormt mycket fritid, som man inte ville ha.

Strejker, attacker och söndriga maskiner

Visserligen var den försenade stålalkleveransen ett av de största problemen, men definitivt inte

den enda orsaken till frustrationen och den minimala framfarten i projektet. Landspecifika problem orsakade ytterligare avbrott och hinder för arbetet. Eftersom Pobrestan är ett muslimland, firade man den muslimska fastemånaden *Ramadan* i december–januari, samt festligheterna *Eid-ul-Fitr* och *Eid-ul-Azha*, i januari respektive april. Båda *Eid*-festerna varade ungefär en vecka och då var det svårt att hålla folket på arbetsplatsen. Under *Eid-ul-Azha* lyckades man hålla en viktig arbetsgrupp på plats när man lovade dem en ko, som de fick slakta och äta upp. Landets politiska läge var minst sagt i obalans, vilket det har varit så gott som alltid. Oppositionspartierna var missnöjda över att stå utanför regeringen och partiernas ledning krävde fortsättningsvis att regeringen skulle avgå. Det populäraste sättet att motarbeta den rådande regeringen var för oppositionen att traditionenligt utlysa generalstrejker.

En generalstrejk i Pobrestan är inte en strejk vilken som helst. Utöver att ingen går till arbetet, fyller massor av arga demonstranter Aleilas (dock även tidvis andra städers) gator, kastar hemgjorda bomber och misshandlar alla som ser ut att utföra något sorts arbete. En del av demonstranterna skjuts eller misshandlas av polisen, och av anti-strejk-demonstranter, varpå en vanlig strejkdag resulterar i ca två–tre döda och 200–300 skadade. Det torde inte vara svårt att förstå att man inte vill



Skrivprocessen och uppsatsplanering

Skrivprocessen - några tips

- Att börja skriva så tidigt som möjligt, men om vad?
 - Det som man tycker är intressant, spännande
 - Det man vill ändra på, motivationen
 - Skissa på den övergripande argumentationen (röda tråden)
 - Skriv om konkreta exempel
 - Skriv ner dina faktakunskaper (det du vet redan)
 - Gör listor (centrala teman, dimensioner, personer...)

Skrivprocessen - några tips

- Skriv innan du läser - och medan du läser
- Skriv bakifrån - börja med slutsatsen
- Börja med det centrala
- Vänta med att gå på djupet med teori och historik, referat och beskrivningar

Det inledande skrivandet är tankeskrivande (materialgenererande)

Att skriva för att

... lära, innebär:

- tankeskrivande
- upptäckter
- kreativitet
- personlig integration av kunskap
- skribentbaserat
- läsare: man själv och andra betrodda
- språk: personligt
- genrer: utkast, anteckningar

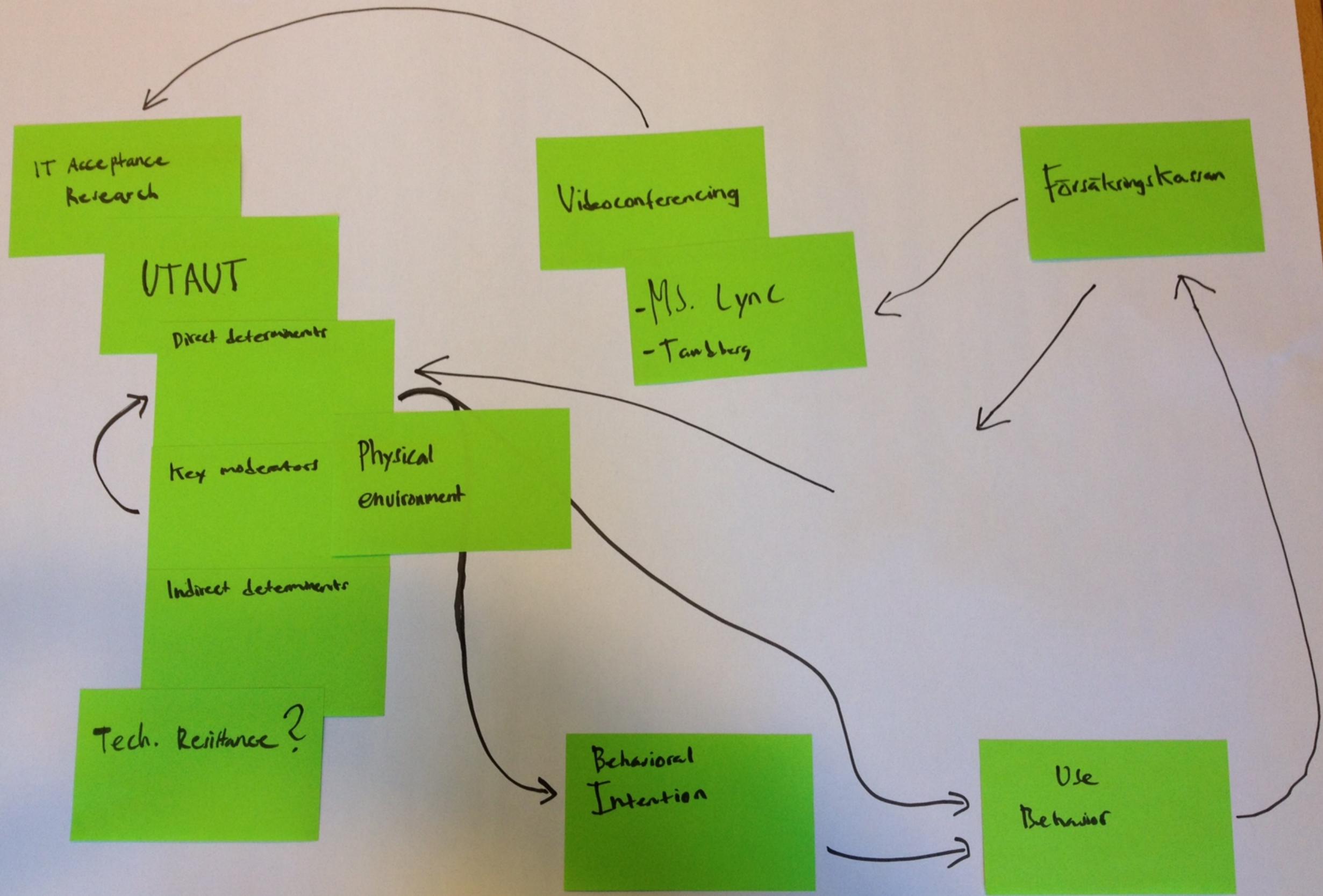
... presentera innebär:

- förmedlande skrifsätt
- revidering
- analys/kritik
- framställning av kunskap
- läsarinriktat
- läsare: "avlägsna"
- språk: formellt
- genrer: färdiga akademiska texter

(Bearbetat och utvidgat efter Young 1994)

Tankeskrivandets tekniker

- Brainstorming
- Mindmapping
- Snabbskrivning (skriva nonstop)
- “Runt omkring-skrivande”



RESULTAT

T A M

EASE
OF
USE

USEFULLNESS

P. A. C. T

?

UNDERSTAND
USERS

VERKTYG

QUALITY

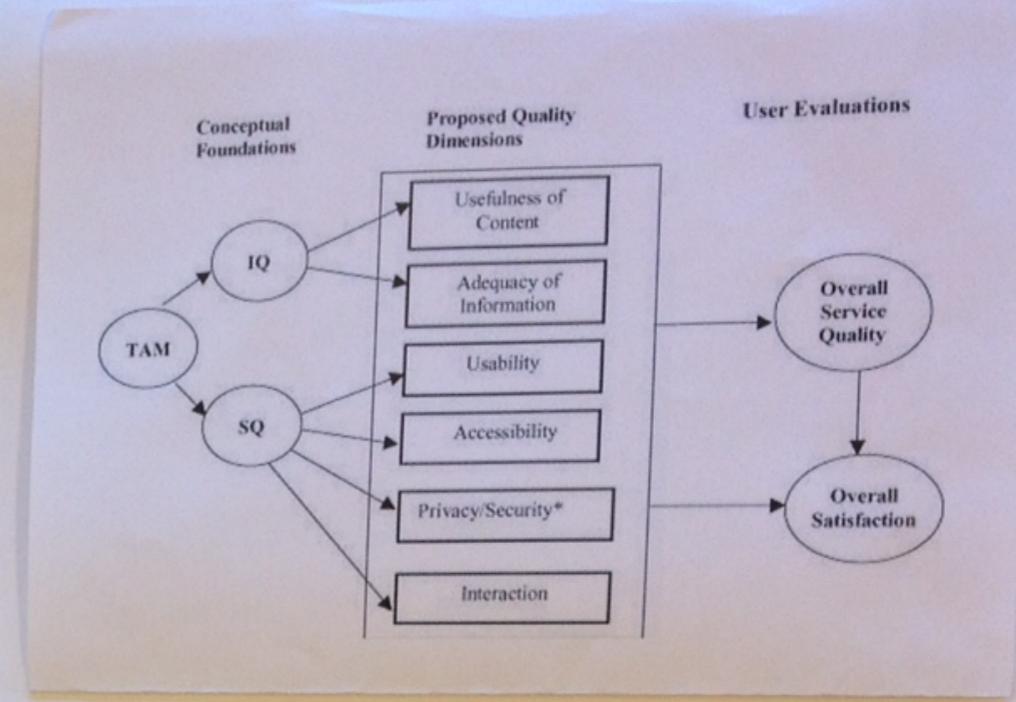
SERUQUAL

WEBQUAL

- Usefullness of content
- Adequacy of Info
- Usability
- Accessibility
- Privacy / Security
- Interaction

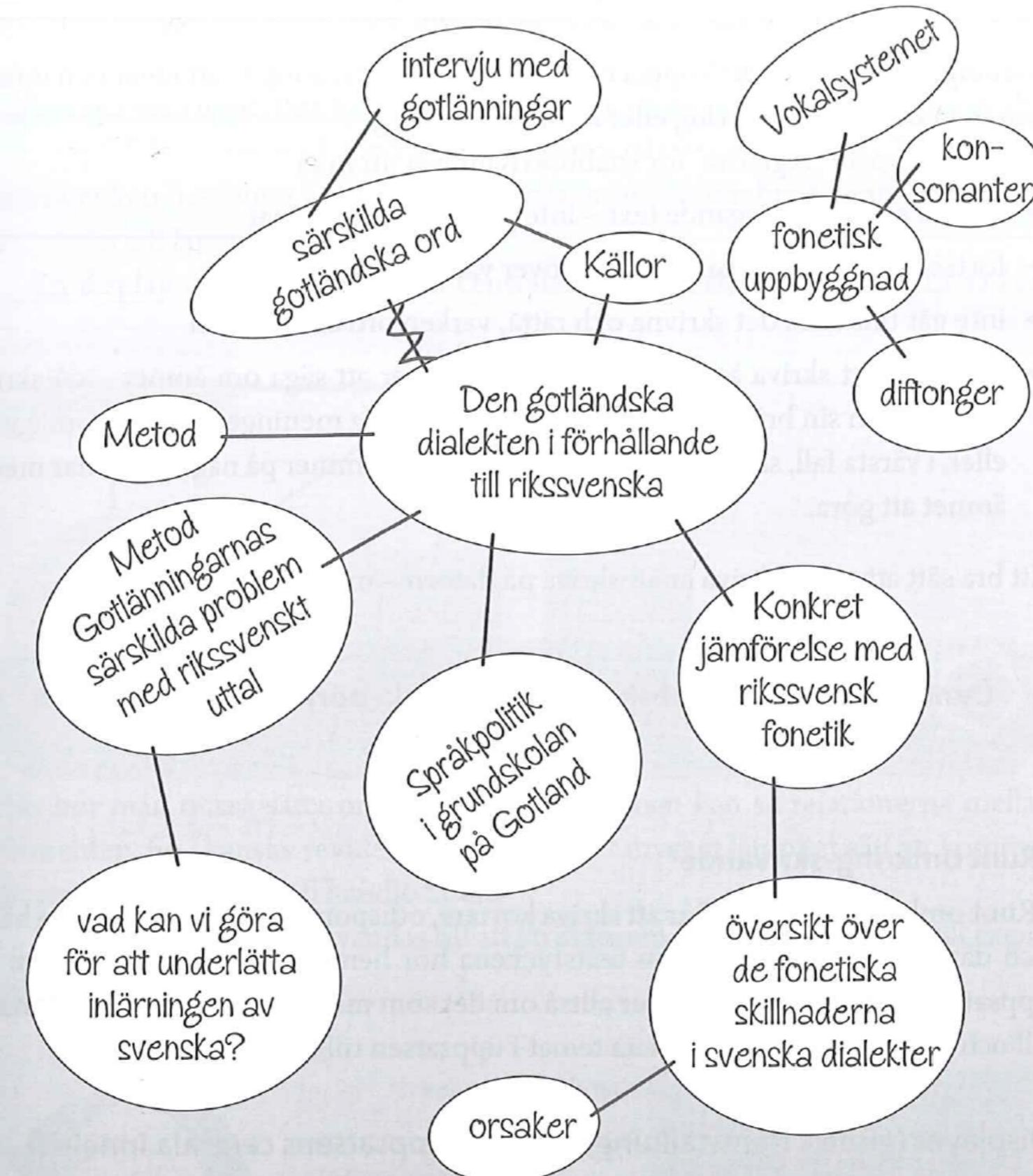
USABILITY

ISO 9421



HUVUD FOKUS

Mindmap för min uppsats



Från tankeskrivande till utkast till färdig uppsats...

Dokumentens status i uppsatsskrivandet

Rådokument

- är insamlade dokument, obearbetade dokument, dokumentation, minnesanteckningar (för eget bruk), t.ex.
 - anteckningar, snabbskrivningar, brainstorming, mindmaps, ofokuserade referat (parafraser).

Arbetsdokument

- är dokument som ger insikter, bearbetande och kunskapsanvändande dokument (för eget bruk och till handledaren), t.ex.
 - analyser, tolkningar, argumentationer, utvärderingar, fokuserade referat, utkast, sammanfattningar av information.

Läsardokument

- är mottagarriktade dokument, inlämningsklara dokument till läsaren (läraren och betygssättaren), t.ex.
 - reviderad och färdigformulerad text, färdiga uppsatser.

Fokus på innehåll
(skribentbaserad text)

→ Fokus på form
(läsarbaserad, färdig text)

Revideringsprocessen till en färdig uppsats

Revidering i tre steg

1. Först stora ändringar: innehåll = textens högre nivåer

- problemformulering
- syfte (målgrupp)
- argumentation
- dokumentation
- användning av exempel
- bedömning av material

2. Sedan mindre ändringar: struktur/form

- informationens ordningsföljd
- utformning av övergångar
- inledningar och avslut
- upprepningar

3. Till sist små ändringar: formuleringar och formalia = textens lägre nivåer

- språk, stilens, "tonen"
- stavning och skiljetecken
- citat
- noter
- litteraturhänvisningar
- rubriker och underrubriker
- layout och typografi

(Bearbetat efter Hairston 1992)

Projektplanering av uppsatsarbetet

Ta reda på när du skriver bäst

(diskutera två o två)

Övning: Ta reda på när du skriver bäst

Kryssa för:

► När skriver du bäst?

- på morgonen
- mitt på dagen
- på kvällen
- på natten

► Hur skriver du bäst?

- ostörd och ensam
- med andra närvarande, t.ex. på ett bibliotek
- medan du lyssnar på musik
- med en vän
- aldrig

► Hur ser din bästa skrivprocess ut?

- långa, ostörda pass (hur långa?)
- korta skrivpass med regelbundna pauser

► Har du en bra plats att skriva på?

- lugn och ostörd
- plats för böcker, material och det du behöver till uppsatsen
- bra sitt- och ljusförhållanden

► Hur motiverar du dig själv?

- med belöningar
- med "straff"
- med Facebookuppdateringar till mina vänner
- med rimliga delmål, t.ex. en halvtimme åt gången

► Hur planerar du skrivandet?

- långsiktigt
- kortsiktigt
- inte alls

► Vad gör du om det uppstår problem i skrivarbetet?

- går till handledaren
- pratar med kompisar
- inget – och drabbas av panik

När du har svarat kan du fundera över om du kanske ska ändra på hur du lägger upp ditt skrivarbete.

- Använd kalender och planeringsschema
- Planera från deadline och bakåt
- Loggbok för skrivarbetet
- Läsning i samband med uppsatsarbetet:
 - selektiv, fokuserad och målmedveten läsning